

Pages 79-91 Research Article

Prediction of academic performance due to dimensions of academic identity, teacher support, academic adaptation, and psychological membership in school in students

Ahmad Ravan¹, Abdolvahab Samavi^{2*}, Mosa Javdan³, Kobra Haji Alizadeh⁴

- 1. PhD Student of Educational Psychology, Bandar Abbas Branch, Islamic Azad University, Bandar Abbas, Iran
- 2. Associate Professor, Department of Psychology, University of Hormozgan, Hormozgan, Iran
- 3. Assistant Professor, Department of Psychology, University of Hormozgan, Hormozgan, Iran
- 4. Associate Professor, Department of Psychology, Bandar Abbas Branch, Islamic Azad University, Bandar Abbas, Iran

Recieved: 29 Mar. 2021 Revised: 15 May. 2021 Accepted: 17 May. 2021

Keywords

Academic performance Teacher support Academic adjustment Psychological membership

Corresponding author

Abdolvahab Samavi, Associate Professor, Department of Psychology, University of Hormozgan, Hormozgan, Iran

Email: Samavi@hormozgan.ac.ir

doi.org/10.30514/icss.23.3.79

Abstract

Introduction: The issue of success and failure in education is one of the essential concerns of any educational system. The purpose of this study was to investigate the role of dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school in the academic performance of high school students in Larestan.

Methods: The present study was a survey and correlational study. The statistical population included all male and female high school students in the second semester of the academic year 2018-2019. The sample of this study included 400 high school students in Larestan who were randomly selected. Questionnaires of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school were used to collect data. In this study, conventional correlation and multiple regressions were used to analyze the data. Data were analyzed using SPSS-24 software.

Results: The results showed that the linear combination of predictor variables could predict academic performance. Based on the regression analysis results, about 22% of the variance of the academic performance variable can be predicted with the help of predictor variables (dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school). Conclusion: According to the results of the present study, paying attention to teacher support, academic adjustment, and psychological schools membership in students' can contain valuable points to improve the educational status and academic performance of students. Therefore, it is necessary that schools and counseling centers, according to the academic performance of students and awareness of the factors affecting it, develop specific, codified, and accurate programs to create a suitable environment for the realization of students' potential talents, provide as much growth and flourishing as possible for them.

Citation: Ravan A, Samavi A, Javdan M, Haji Alizadeh K. Prediction of academic performance due to dimensions of academic identity, teacher support, academic adaptation, and psychological membership in school in students. Advances in Cognitive Sciences. 2021;23(3):79-91.

Extended Abstract

Introduction

Students will be the leaders of tomorrow's society. On the other hand, the educational performance of this segment of society, due to its impact on finding a suitable job, independence, learning to communicate with all around the world, and self-growth, is significant. Thus, the issue of success and failure in education is one of the most critical concerns of any educational system. Academic performance is all the activities that a person shows in order

to pass different educational levels. Decreased academic performance of students is one of the major problems of educational systems that by wasting current costs, student frustration causes great harm to the student, his family, school, and society. Therefore, the study of academic performance and identifying the factors affecting it can significantly help improve the educational status of students. Considering that few studies have been done in this regard with the variables studied in this study at present, Thus, The purpose of this study was to investigate the role of dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school in the academic performance of male and female high school students in the second semester of the academic year 2018-2019 in Larestan.

Methods

The research method was descriptive correlational in which the relationship between research variables is analyzed. This research used academic performance as independent variables, dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment and psychological membership in school as dependent variables. The statistical population included all male and female high school students in the second semester of the academic year 2018-2019. The sample of this study included 400 high school students in Larestan who were randomly selected. In this way, among high schools in Larestan, four girls' high schools and four boys' high schools (eight schools in total) were selected, and five classes from each school and ten students from each class were selected as a sample. First, the list of students of the mentioned schools was taken from the school officials, and after considering the criteria for entering and exclusion the research, the desired sample was selected randomly from the list of students. The criteria for entering the research were: being a high school student, informed consent to participate in the research, knowledge about the research goals. Also, the criteria for exclusion were: has a history of psychiatric disorder, physical illness, and disability affecting a person's life. In order to observe the ethical principles of the research, all subjects received information about the research. They were assured that all information would remain confidential and would only be used for research purposes. For privacy reasons, the subjects' details were not recorded. In the end, all of them received informed consent. The academic identity questionnaire, teacher support questionnaire, academic adjustment questionnaire, and psychological membership in school questionnaire were used. In this study, Data analysis was performed by descriptive statistical methods (mean, standard deviation), conventional correlation, and multiple regressions to measure the research variables. In this study, a significance level of less than 0.05 was considered. Data were analyzed using SPSS-24 software.

Results

Of 400 participating students, 215 were boys, and 185 were girls. The mean and standard deviation of the age of male students (15.93, 1.26) and female students (16.32, 1.48) were obtained. Also, the mean and standard deviation of the total age of students was 16.13 and 1.4. First, the normality of data distribution was checked and confirmed using Kolmogorov-Smirnov statistical test (P<0.05). The results of Wilkes lambda showed that there is a significant relationship between academic performance with the dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school (P<0.001, λ =0.782 and F=46.98). That is means: The dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school have a significant relationship with students' academic performance. The results showed the relationship between successful academic identity and

academic performance (0.21), educational identity follows academic performance (0.19), confused academic identity with academic performance (-0.14); moratorium academic identity with academic performance (-0.20), psychological membership with academic performance (0.28), teacher support with academic performance (0.22), and academic adjustment with academic performance (0.44) are significant. The highest correlation coefficient is between academic adjustment and academic performance (0.44). Based on the results of the multiple regression analysis, multiple correlation coefficient for a linear combination of dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school with academic performance was R=0.42, and the coefficient of determination was 0.22. The F for the obtained multiple correlations was 40.12, which is significant at the level of P≤0.001. Based on the regression analysis results, about 22% of the variance of the academic performance variable can be predicted with the help of predictor variables (dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school). Result also showed that academic adjustment with $(\beta=0.39)$ has the highest predictive power among the predicted variables.

Conclusion

In summary, the present study results revealed that the dimensions of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school have a significant relationship with academic performance. According to the present study results, paying attention to teacher support, academic adjustment, and psychological schools membership in students' can contain valuable points to improve students' educational status and academic performance. Therefore, it is necessary that schools and counseling centers, according to the academic performance of students and awareness of the factors

affecting it, develop specific, codified, and accurate programs to create a suitable environment for the realization of students' potential talents, provide as much growth and flourishing as possible for them. Also, it is suggested that educational programs be held to understand the importance of academic identity, teacher support, academic adjustment, and psychological membership in school for teachers and school counselors. Among the research limitations, we can mention the use of only the questionnaire, the limited population, and the cross-sectional statistical sample of the research. Therefore, the use of other assessment methods such as interviews and observations along with questionnaires, the expansion of the statistical population and sample, the use of longitudinal studies can more appropriately explain the reasons for the increase or decrease in academic performance at different levels of education.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

In order to comply with the ethical principles of the research, all subjects received information about the research. They were assured that all information would remain confidential and would only be used for research purposes. For privacy reasons, the subjects' details were not recorded. In the end, all of them received informed consent. It should be noted that this research has the code of ethics IR.IAUBA.REC.1397.046 from the Ethics Committee of the Islamic Azad University of Bandar Abbas.

Authors' contributions

Ahmad Ravan and Abdolvahab Samavi: Defined the concepts in choosing the subject and designing the study. Mosa Javdan and Kobra Haji Alizadeh performed a search of the research literature and background. Ahmad Ravan collected and analyzed data. Writing and drafting: Kobra Haji Alizadeh. All authors discussed the results and participated

in the preparation and editing of the article's final version.

Funding

This research did not receive any specific grant from funding agencies in public, commercial, or non-profit sector.

Acknowledgments

This research was extracted from the PhD Thesis of the

first author, in the department of psychology, faculty of psychology, Bandar Abbas Branch, Islamic Azad University, Bandar Abbas, Iran. In the end, the authors are grateful to all participants in the research and all those who have facilitated the implementation of the research.

Conflict of interest

The author declared no Conflict of Interest

صفحات ۹۱-۹۷ مقاله پژوهشی

پیشبینی عملکرد تحصیلی بر اساس هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روانشناختی در مدرسه بر دانش آموزان

احمد روان 📵، سید عبدالوهاب سماوی ۴ٔ۞، موسی جاودان ٌ، کبری حاجی علیزاده ٔ

۱. دانشجوی دکتری روان شناسی تربیتی، گروه روان شناسی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران

۲. دانشیار، گروه روان شناسی، دانشگاه هرمزگان، هرمزگان، ایران

۳. استادیار، گروه روان شناسی، دانشگاه هرمزگان، هرمزگان، ایران

۴. دانشیار، گروه روان شناسی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران

دریافت: ۱۴۰۰/۰۱/۰۹ اصلاح نهایی: ۱۴۰۰/۰۲/۲۵ یدیرش: ۱۴۰۰/۰۲/۲۷

واژههای کلیدی

عملكرد تحصيلي حمايت معلم سازگاری تحصیلی عضويت روان شناختي

نويسنده مسئول

دانشیار، گروه روان شناسی، واحد بندرعباس، دانشگاه آزاد اسلامی، بندرعباس، ایران

ایمیل: Samavi@hormozgan.ac.ir

مقدمه: مسئله موفقیت و عدم موفقیت در امر تحصیل از مهم ترین دغدغه های هر نظام آموزشی است. هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان دبیرستان های شهرستان لارستان بود.

روش کار: پژوهش حاضر، مطالعهای توصیفی_تحلیلی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم شهر لارستان در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۷ بود. از میان این دانش آموزان با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی چند مرحلهای ۴۰۰ دانش آموز انتخاب گردید. برای گردآوری دادهها از پرسشنامههای هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه استفاده شد. در این پژوهش به منظور تحلیل دادهها از آزمون همبستگی متعارف و رگرسیون چندگانه بوسیله SPSS-24 استفاده شد.

یافته ها: نتایج نشان دادند عملکرد تحصیلی را میتوان با ترکیب خطی متغیرهای پیش بین، پیش بینی نمود. بر اساس نتایج تحلیل رگرسیون، ۲۲ درصد از واریانس متغیر عملکرد تحصیلی به کمک متغیرهای پیشبین (هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه) قابل پیش بینی است.

نتیجه گیری: با توجه به نتایج پژوهش حاضر، توجه به حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه دانش آموزان می تواند حاوی نکات مفیدی به منظور بهبود وضعیت آموزشی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان باشد. لذا ضروری است که مدارس و مراکز مشاوره با توجه به عملکرد تحصیلی دانش آموزان و آگاهی از عوامل موثر بر آن، برنامههای خاص، مدون و دقیق را تدوین نمایند تا با ایجاد زمینه مناسب برای به فعلیت رساندن استعدادهای بالقوه دانش آموزان، زمینه رشد و شکوفائی هر چه بیشتر آنها فراهم گردد.

مسئله موفقیت در امر تحصیل از مهم ترین دغدغههای هر نظام آموزشی است (۱). عملکرد تحصیلی (Academic performance) عبارت است از کلیه فعالیتهایی که یک فرد در جهت گذراندن مقاطع تحصیلی مختلف از خود نشان می دهد (۲). عملکرد تحصیلی بر جنبه های مهمی از زندگی افراد مثل کسب شغل بهتر و جایگاه اجتماعی مناسبتر تأثیر می گذارد (۱).

متغیر هویت از جمله ابعاد شخصیتی است که در زمینه عملکرد تحصیلی نقش مهمی دارد (۳). یکی از ابعاد مهم هویت، شکل گیری هویت تحصیلی (Academic identity) است که اشاره به باور هر شخص درباره نحوه درس خواندن و استفاده از راهبردهای مؤثر برای کسب موفقیت در این مسیر دارد (۴). Was و Isaacson چهار سبک از هویت تحصیلی را مطرح کردهاند. از نظر ایشان سبک هویت تحصیلی

سردرگم، اغلب همراه با تعلل در خصوص تصمیمهایی است که به ارزشهای تحصیلی مربوط میباشد (۵). در سبک هویت تحصیلی زودرس، دانشآموز اهداف و ارزشهای خود را از افراد مهم زندگی خود بدون تحقیق گرفته است. در سبک هویت تحصیلی دیررس، دانشآموزان در تکاپو برای سازمان دادن به اطلاعات و نتیجهگیری هستند. آخرین سبک شکلگیری هویت تحصیلی، سبک هویت تحصیلی موفق است که به تعهد نسبت به مجموعهای از ارزشهای تحصیلی اشاره دارد که به دنبال دورهای از کاوش گری شکل گرفته است (۵). نتایج پژوهش Berzonsky و اهداف با سبک هویت موفق، از سطوح بالایی از خودمختاری تحصیلی و اهداف تحصیلی روشن برخوردارند. دانشجویان دارای سبک هویت زودرس، اهداف تحصیلی روشن و سطح بالاتری از تعهد را نسبت به سبک هویت موفق نشان میدهند؛ اما از لحاظ خودمختاری تحصیلی و عاطفی، از افراد دارای سبک هویت موفق پایین ترند (۶).

دانش آموزان بیشتر اوقات را در مدرسه زیر نظر معلم سپری می کنند و ارتباطی که معلم با دانش آموزان برقرار می کند، بر نحوه و کیفیت تدریس مطالب درسی و غیردرسی تأثیر می گذارد (۷). حمایت عاطفی معلم مطالب درسی و غیردرسی تأثیر می گذارد (۷). حمایت عاطفی معلم او اعمال معلم اطلاق می شود (۸). حمایت عاطفی معلم به طور معناداری پیامدهای اطلاق می شود (۸). حمایت عاطفی معلم به طور معناداری پیامدهای تحصیلی، هیجانی، رفتاری، و انگیزشی دانش آموزان در محیطهای تحصیلی را تحت تاثیر قرار می دهد (۸). پژوهشگران دریافتند در صورتی که معلمها حمایت عاطفی، آموزشی و اجتماعی بیشتری ارائه کنند، که معلمها حمایت عاطفی، موزای رفتاری بیشتری نشان می دهند. بنابراین حمایت عاطفی معلم نقش قابل توجهی در لذت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد (۹). شرهانی در پژوهشی نشان داد که بین حمایت عاطفی معلم با متغیر انگیزش برای دانستن و علاقه مندی به مدرسه رابطه مستقیم و اثر مثبت معناداری وجود دارد (۱۰).

از برجسته ترین مشکلاتی که عموماً در مدارس، معلمان و مدیران با آن درگیر هستند، بحث سازگاری و چگونگی سازگار کردن دانش آموزان است (۱۱). سازگاری تحصیلی (Academic adjustment) مشتمل است بر توانمندی دانش آموز در انطباق با شرایط و الزامات تحصیل و نقش هایی که مدرسه پیش روی آنها قرار می دهد، اگر دانش آموز در این امر ناتوان باشد، ناسازگار تلقی می شود. فقدان سازگاری او را به ترک و یا افت تحصیل سوق می دهد، بنابراین برای نیل به پیشرفت تحصیلی و عملکرد مناسب بررسی و تمرکز بر سازگاری تحصیلی بسیار حائز اهمیت است (۱۲). در همین راستا، نتایج تحقیق Birman و تاکه تحصیلی در دانش آموزان بهبود

عملکرد تحصیلی آنها را به دنبال دارد (۹).

محیط مدرسه باید مانند محیط خانواده، به دانش آموز حس امنیت و بهزیستی بدهد. وقتی این احساس در دانش آموز رشد می کند که جزئی از یک مدرسه است و به اصلاح عضویت روان شناختی خویش را تایید می کند، به احتمال بیشتری در گیر مسائل مربوط به مدرسه می شود و احتمالا عملکرد تحصیلی بهتری خواهد داشت. عضویت روان شناختی در مدرسه (Psychological Membership in School) بیانگر احساس دانش آموز درباره میزان ارتباط وی با مدرسه و میزان در گیری در مسائل مربوط به مدرسه است (۱۳). میرزابیگی و همکاران در پژوهشی نشان دادند که دانش آموزانی که از تعلق به مدرسه بالا و حمایت عاطفی از سوی مدیران و معلمان برخوردار بودند، انگیزه پیشرفت بالاتری داشتند و همه این موارد در عملکرد تحصیلی بهتر دانش آموزان نقش دارد

دانش آموزان گردانندگان جامعه فردا خواهند بود. از طرفی عملکرد تحصیلی این قشر از جامعه، با توجه به تاثیر آن در پیدا کردن شغل مناسب، استقلال، یادگیری ارتباط با دنیای پیرامون و رشد خویشتن بسیار مهم است. کاهش عملکرد تحصیلی دانش آموزان یکی از مشکلات مهم نظامهای آموزشی است که با اتلاف هزینههای جاری، سرخوردگی دانش آموزان خسارت زیادی را به دانش آموز، خانواده وی، مدرسه و جامعه وارد می کند. بنابراین بررسی عملکرد تحصیلی و شناسائی عوامل موثر بر آن می تواند کمک شایان توجهی در بهبود وضعیت آموزشی و تحصیلی دانش آموزان داشته باشد. با توجه به این که مطالعات معدود انجام گرفته در این خصوص با متغیرهای بررسی شده در این مطالعه به شکل حاضر انجام نگرفته است، بنابراین پژوهش حاضر به دنبال بررسی این سوال است که آیا هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه قادرند عملکرد تحصیلی دانش آموزان را پیش بینی کنند.

روش کار

روش پژوهش حاضر توصیفی_تحلیلی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش شامل کلیه دانشآموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم شهر لارستان در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۳۹۸–۱۳۹۷ بود. بر طبق دیدگاه Stevens در تحلیل رگرسیون چندگانه، باید به ازای هر متغیر پیشبین ۱۵ مورد در نظر گرفت (۱۵)، با این حال، در صورتی که به ازای هر متغیر پیشبین تقریبا ۳۰ شرکت کننده وجود داشته باشد، محقق توان بهتری برای نمایان ساختن یک اندازه اثر کوچک خواهد داشت. بدین منظور با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی چند

مرحلهای ۴۰۰ دانش آموز دختر و پسر انتخاب گردید. به این صورت که از بین مدارس مناطق مختلف آموزش و پرورش شهر لارستان چهار مدرسه دخترانه و چهار مدرسه پسرانه (در مجموع هشت مدرسه) انتخاب و از هر مدرسه پنج کلاس و از هر کلاس ده نفر به عنوان نمونه مورد پژوهش قرار گرفته شدند. ابتدا لیست دانش آموزان مدارس مذکور از مسئولین مدارس گرفته شد و پس از در نظر گرفتن ملاکهای ورود و خروج پژوهش، به صورت تصادفی ساده و با استفاده از لیست دانش آموزان، نمونه مورد نظر انتخاب گردید. از جمله ملاکهای ورود به پژوهش دانش آموز دبیرستانی بودن، کسب رضایت آگاهانه از افراد نمونه، محرمانه و بی نام بودن اطلاعات، علاقه مندی برای شرکت در پژوهش و برخورداری نسبی از سلامت روان بود. همچنین از مهم ترین ملاکهای خروج، داشتن سابقه بیماری روان پزشکی، داشتن بیماری جسمی و معلولیت تأثیر گذار در زندگی فرد بود. برای جمع آوری داده از پرسشنامههای زیر استفاده شد.

عملکرد تحصیلی: برای سنجش عملکرد تحصیلی، از معدل دانش آموز در دو نیمسال گذشته و میانگین حاصل از آن، استفاده شد.

پرسشنامه سازگاری (Inventory for School Students Manual for Adjustment): این پرسشنامه توسط Sinha و تدوین شده است و دارای ۶۰ سؤال میباشد که به صورت بله و خیر طراحی گردیده است. در این پرسشنامه برای پاسخهای نشانگر سازگاری در هر سه حوزه نمره صفر و در غیر این صورت نمره یک منظور می گردد. در پژوهش سازندگان ضریب پایایی این آزمون با روش دو نیمه کردن و بازآزمایی به ترتیب ۰/۹۵ و ۰/۹۳ گزارش شده است (۱۶). رجبی و همکاران ضریب پایایی این پرسشنامه را به روش دو نیمه کردن ۰/۷۰ گزارش دادند (۱۷).

پرسشنامه هویت تحصیلی (Academic Identity Questionnaire): برای سنجش هویت تحصیلی از پرسشنامه هویت تحصیلی رحیمی نژاد و همکاران استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۱۶ سوال و چهار بعد هویت تحصیلی دنباله رو (۳ سوال)، موفق (۵ سوال)، دیررس (۴ سوال) و سردرگم (۴ سوال) را می سنجد. نمره گذاری در این پرسشنامه با استفاده از طیف لیکرت (خیلی موافقم ۵ تا کاملاً مخالفم ۱) انجام می شود. نتیجه بررسی پایایی پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ برای ابعاد ذکر شده به ترتیب، ۰/۷۰، ۵۹/۰، ۱/۶۰ و ۶۴/۰ و به روش بازآزمایی ۰/۷۲، ۲/۶۲، ۰/۶۵ و ۰/۶۸ گزارش شده است (۱۸).

مقياس عضويت روان شناختي مدرسه (Membership Scale (Psychological Sense of School): برای سنجش عضویت روانشناختی مدرسه از پرسشنامه Ye و ۲۰۱۴) Wallace) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۱۸ سوال و چهار بعد ارتباط با مدرسه، ارتباط با دوستان، ارتباط با معلم و برداشت منفی از مدرسه، را می سنجد. ضریب پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ نیز بین ۰/۷۰ تا ۰/۸۴ در نوسان است. نتیجه بررسی همبستگی خرده مقیاسها نیز بیانگر ارتباط مثبت بین سه بعد اول و همبستگی منفی با بعد چهارم بود. (۱۹). در ایران مکیان و کلانتر در پژوهشی ضریب پایایی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ را برای کل سوالات ۰/۸۸ گزارش کردند (۲۰).

پرسشنامه حمایت معلم (Support Teacher Questionnaire Affective): برای سنجش حمایت معلم از پرسشنامه حمایت عاطفی معلم Sakiz (۲۰۰۷) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۹ سوال و یک نمره کلی است. گویههای پرسشنامه از نوع لیکرت ۵ گزینهای از کاملا مخالفم (۱) تا کاملا موافقم (۵) نمره گذاری می گردد. بنابراین حداقل نمره اکتسابی در این پرسشنامه ۹ و حداكثر نمره ۴۵ خواهد بود. نمرات بالاتر نشان دهنده حمایت عاطفی ادراک شده بالای معلم و نمره پایین تر نشان دهنده حمایت عاطفی ادراک شده پایین است. روایی و پایایی پرسشنامه به وسیله Sakiz بررسی و مطلوب گزارش شده است (۸). مقدار آلفای کرونباخ این پرسشنامه در ایران توسط سادات حسینی و خیر، ۷۹/۰ گزارش گردیده است (۲۱).

در این پژوهش به منظور تحلیل دادهها از همبستگی متعارف و رگرسیون چندگانه استفاده شد. دادهها با استفاده از نسخه SPSS-24 تحليل شدند.

بافتهها

از ۴۰۰ دانش آموز شرکت کننده تعداد ۲۱۵ نفر یسر و ۱۸۵ نفر دختر بودند. میانگین و انحراف معیار سنی دانش آموزان پسر (۱۸۲۶±۱۵/۹۳) و دانش آموزان دختر (۱/۴۸±۱۶/۳۲) بود. همچنین میانگین و انحراف معیار سنی کل دانش آموزان ۱۶/۱۳±۱/۴۰ بود. یافتههای توصیفی شامل میانگین و انحراف معیار هویت تحصیلی، عضویت روان شناختی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی در جدول ۱ آورده

جدول ۱. شاخصهای توصیفی هویت تحصیلی، عضویت روان شناختی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عملکرد تحصیلی

تعداد	بيشترين	كمترين	میانگین و انحراف معیار	متغيرها	
۴۰۰	۲۵	۵	18/40(4/41)	موفق	
۴٠٠	۲٠	۴	9/79(٣/48)	سردرگم	هویت تحصیلی
۴۰۰	۱۵	٣	۹/۷۳(۲/۶۵)	دنباله رو	هویت تحصیتی
۴٠٠	۲٠	۴	11/79(٣/٠۶)	ديررس	
۴٠٠	٨٨	77	84/44(1·/DL)	مناختي	عضويت روان
۴٠٠	40	٩	٣٠/۵۶(۶/١٩)	لم	حمایت مع
۴٠٠	۵٠	77	TA/FF(T/TY)	سازگاری تحصیلی	
۴٠٠	۲٠	11	18/81(8/89)	سیلی	عملكرد تحم

معناداری مدل کامل همبستگی متعارف

نتایج آزمونهای معناداری مدل کامل تحلیل همبستگی متعارف در این چدول این پژوهش در جدول ۲ آمده است. همانطور که در این جدول مشاهده میشود، معناداری لامبدای ویلکز نشان میدهد که بین متغیرهای عملکرد تحصیلی با هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه رابطه معناداری وجود دارد

 $P<\cdot/\cdot\cdot$ و $P<\cdot/\cdot\cdot$ و معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه با عملکرد تحصیلی دانشجویان رابطه معنادار دارد. همچنین، مدل به دست آمده در این پژوهش، $P<\cdot$ در این پژوهش، $P<\cdot$ درصد از واریانس هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه (در نقش متغیر سازگاری تحصیلی (در نقش متغیر ملاک) را تبیین می کند.

جدول ۲. آزمون معناداری مدل کامل همبستگی متعارف

P	df خطا	df فرضیه	F	مقدار	نام آزمون
•/••1	۵۸۷	١٠	۳٠/۱۴۵	٠/٣١٧	اثر پیلایی
•/••1	۵۶۷	١٠	48/91	•/٧٢٢	لامبداي ويلكز
•/••1	۵۴۷	١٠	۵۹/۴۳۲	۲/۰۴۵	هتلینگ
•/••1	-	-	-	٠/۵۶۲	ریشه روی

جدول ۳ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش را نشان میدهد. با توجه به نتایج این جدول میتوان گفت رابطه بین هویت تحصیلی موفق با عملکرد تحصیلی $(\cdot/(1))$ هویت تحصیلی دنبالهرو با عملکرد تحصیلی $(\cdot/(1))$ هویت تحصیلی سردرگم با عملکرد تحصیلی $(-(\cdot/(1)))$ هویت

تحصیلی دیررس با عملکرد تحصیلی ($\cdot$ /۲۰)؛ عضویت روان شناختی با عملکرد تحصیلی ($\cdot$ /۲۸) و با عملکرد تحصیلی ($\cdot$ /۲۸) معنادار بود. بیشترین ضریب ساز گاری تحصیلی با عملکرد تحصیلی و عملکرد تحصیلی ($\cdot$ /۴۴) وجود داشت.

جدول ۳. ماتریس همبستگی بین متغیرهای مورد پژوهش

٨	٧	۶	۵	۴	٣	۲	١	l	متغيره
							١	موفق	
						١	-·/ ۲۲ **	سردرگم	1
					١	-•/ 1 7*		دنباله رو	هویت تحصیلی
				١	-•/ \\	٠/٢٣**	•/17*	ديررس	
			١	-•/18**	•/44*	-•/ ۲ ٩**	·/٣Y**	سناختى	عضويت روان
		١	٠/۶۵**	٠/٠۵	٠/٢٨**	-·/۲۶**	۰/٣۶**	ىلىم	حمايت مع
	١	٠/۴٨**	·/۴9**	-•/ ٣۴ **	•/44*	-•/٣۵ ^{**}	٠/٣٨**	صیلی	سازگاری تح
١	·/FF**	·/٢٢**	·/YA**	-•/ ۲• **	·/\9**	-•/ 1 ۴**	·/۲1**	سیلی	عملكرد تحم

بر اساس نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون چندگانه با روش ورود در جدول $\ref{eq:prop}$, ضریب همبستگی چندگانه برای ترکیب خطی هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه با عملکرد تحصیلی برابر با $ef{R}=0.7$ و ضریب تعیین برابر با $ef{R}=0.7$ مربوط به همبستگی چندگانه به دست آمده برابر است با است. $ef{R}=0.7$ معنادار است. با توجه به ضریب تعیین

به دست آمده، حدود ۲۲ درصد از واریانس متغیر عملکرد تحصیلی به کمک متغیرهای پیشبین قابل پیشبینی است. یعنی؛ هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روانشناختی در مدرسه پیشبینی کننده عملکرد تحصیلی دانش آموزان هستند. همان طور که ملاحظه می شود، از میان متغیرهای پیشبین مطالعه شده، سازگاری تحصیلی با ($\beta=-1/79$) بیشترین قدرت پیشبینی را داراست.

جدول ۴. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه پیشبینی عملکرد تحصیلی بر اساس هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روان شناختی در مدرسه

P	T	β	F	R ²	R	متغیرهای پیشبین
•/••1	4/71	-/14	٣١/٢٨	·/·Y1	٠/٢١	هویت تحصیلی موفق
•/••1	٣/٨٨	٠/١٣	79/47	٠/٠۶۵	٠/١٩	هويت تحصيلي دنبالهرو
•/•۴	- ۲/ ۳۹	-•/11	27/72	./.۴	-•/14	هویت تحصیلی سردرگم
٠/•۵	-7/11	-•/• A	19/41	٠/٠٢	-•/17	هویت تحصیلی دیررس
•/••1	8/18	٠/٢٢	۳۵/۴۳	٠/٠٩	٠/٢٨	عضويت روان شناختى
•/••1	4/48	٠/١۵	٣٢/٠٢	٠/٠٧۵	•/٢٢	حمايت معلم
•/••1	٨/۵٢	٠/٣٩	47/07	٠/٢٣	•/44	سازگاری تحصیلی
			4./17	٠/٢٢	٠/۴٢	تركيب خطى متغيرها

بحث

بر اساس نتایج پژوهش حاضر، بین هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روانشناختی در مدرسه با عملکرد تحصیلی دانشجویان رابطه معنادار وجود داشت. این نتایج با نتایج

پژوهشهای عبدی و زندی پیام (۱۳۹۸) (۴)؛ احمدی (۱۳۹۴) (۲۲)؛ گزیدری و همکاران (۱۳۹۴) (۲۳) همسو می باشد.

در تبیین رابطه بین عملکرد تحصیلی دانشجویان و هویت تحصیلی می توان گفت افراد دارای هویت تحصیلی موفق به طور کلی از لحاظ

روانی، سازگاری خوبی دارند و با مسائل به نحو مناسب و شایستهای کنار میآیند. آنها کارآمدی شخصی بالایی دارند و اضطرابشان پایین است. همچنین آنها افرادی منسجم، سخت کوش، با عزت نفس بالا، خودآگاه، دارای منبع کنترل درونی و قدرت حل مسئله هستند و با توجه به این ویژگیها نسبت به آینده امیدوار هستند، به تواناییهای خود اعتماد دارند و همه اینها عملکرد تحصیلی مناسب را در پی خواهند داشت (۲۲).

علاوه بر این، دانش آموزان با هویت تحصیلی دنباله رو افرادی سازگار و قابل اعتماد هستند، با این تفاوت که کاوش و جستجوگری کمی دارند، اما به ارزشهای پایه گذاری شده دوران کودکی متعهد هستند، همین تعهد و ارزش گذاری باعث می شود دارای یک نظم درونی باشند که به توانایی خودتنظیمی آنها کمک کند. از طرفی به علت وابستگی سازه هویت به بافت (والدین، معلمان) ارزش گذاری ارزشهای بیرونی بر دانش آموزان آنها سعى مى كنند براى برآورده كردن انتظارات والدين و دیگر افراد مهم از نظر دانش آموز عملکرد تحصیلی مناسبی داشته باشند، البته ذكر اين نكته ضروري است، اگرچه دانش آموزان با هويت تحصیلی دنبالهرو کاملاً سازگار و انطباقی به نظر میرسند و طبق هنجارها عمل می کنند اما برای شکوفایی، خودمختارشدن و ساختن خود منحصر به فردشان نیاز به تغییر و بازسازی شخصیتشان دارند تا از بند تقلیدها و پیرویهای صرف رها شوند (۲۳).

همچنین دانش آموزانی که در وضعیت هویت دیررس قرار دارند، تعهدی برای اهداف تحصیلی شان ندارند و به علت زمان زیادی که برای کاوش و جستجوگری صرف می کنند با کمبود زمان مواجه می شوند که نتیجه آن افزایش اضطراب فرد برای انجام تکالیف و تعلل بیشتر در آغاز و پیگیری تکالیف و به تبع عملکرد تحصیلی ضعیف میباشد. در واقع، نوجوانان و جوانانی که در سبک هویتی دیررس هستند باید در معرض اطلاعات لازم و صحیح در خصوص خودشان و محیط آموزشیشان قرار گیرند تا به نتیجه گیری لازم دست یابند. در نهایت، هویت تحصیلی سردرگم ناسازگارانه ترین سبک هویت تحصیلی است. دانش آموزان با هویت تحصیلی سردرگم به علت عدم کنکاش و تعهد نسبت به اهداف تحصیلی تعلل بیشتری در امور تحصیلی دارند و عملکرد تحصیلی پایینی دارند. در واقع این دانش آموزان از پرداختن به مسائل هویت و تصمیم گیری اجتناب دارند، معمولاً پیش از تصمیم گیری احساس ترس و اضطراب دارند و در تصمیم گیری از راهبردهای نامناسب مثل اجتناب کردن و دلیل تراشی استفاده می کنند و با توجه به عزت نفس پایین، خودپنداره منفی و خودتنظیمی ناقص عملکرد تحصیلی مناسبی ندارند (۴).

از دیگر نتایج پژوهش حاضر این بود که عضویت روانشناختی در مدرسه به صورت مثبت و معنادار پیشبینی کننده عملکرد تحصیلی دانش آموزان است. این نتایج با مطالعات میرزابیگی و همکاران (۱۳۹۷) (۱۴) و Gray) (۲۰۱۷) Gray) همسو می باشد.

در تبیین این یافته می توان گفت گفت احساس تعلق به مدرسه و یا عضویت روان شناختی برای دانش آموز به معنای برقراری نوعی پیوند عاطفی است که وی را به مدرسه پیوند می دهد. این پیوند عاطفی می توان برای فرد ارزشهایی را در رابطه با مدرسه و محیط آموزشگاه ایجاد کند که داشتن عملکرد تحصیلی موفق یکی از آنها است. در این فرایند دانش آموز به خاطر احساس تعلقی که به مدرسه دارد سعی می کند با تلاش بیشتر این تعلق را بیشتر و محکمتر نماید (۱۴).

همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد که حمایت معلم پیشبینی کننده معنادار عملكرد تحصيلي دانش آموزان باشد. اين نتايج با نتايج پژوهشهای Wentzel و همکاران (۲۰۱۰) (۲۵)، شرهانی (۱۳۹۵) (۱۰) و یزدان دوست و سلیمانی بیلهسوار (۱۳۹۴) (۲۶) همسو است. در تبیین این یافته می توان گفت حمایت عاطفی بالا دارای تأثیرات مثبت روی بازده تحصیلی و موفقیت تحصیلی دانش آموزان می شود. حمایت عاطفی معلم باعث میشود که یادگیری دانش آموزان افزایش یابد و از بی علاقگی و عدم تمرکز دانش آموزان نسبت به تکالیف کاسته شود. چرا که به واسطه لذت تحصیلی بالا دانش آموزان می توانند در کلاس درس با اشتیاق فراوان به آموزش یاددهنده توجه کنند، تلاش و پشتکار برای آنها لذت بخش است، تكاليف درسي خود را با علاقه انجام مي دهند و برای سرگرمیهای دیگر وقت مناسبی در نظر می گیرند (۱۰).

علاوه بر این نتایج پژوهش حاضر نشان داد که سازگاری تحصیلی به صورت مثبت و معنادار پیشبینی کننده عملکرد تحصیلی دانش آموزان است. این نتایج با نتایج پژوهشهای Birman و ۲۰۱۷ (۲۰) (۹)، Perera و همکاران (۲۰۱۷) (۲۷)، مرادی و همکاران (۱۳۹۴) (۲۸) و سلیمانی فر و شعبانی (۱۳۹۲) (۲۹) همسو میباشد. در این باره می توان گفت سازگاری تحصیلی به دانش آموز این امکان را می دهد که خود را در فعالیتهای مربوط به مدرسه سهیم کند. فرد قوانین حاکم بر مدرسه را می پذیرد و تلاش دارد خود را به عنوان عضوی از این جامعه معرفی کند که مهمترین هدفش تلاش برای عملکرد تحصیلی بهتر است. بنابراین اصولا سازگاری تحصیلی کمک می کند فرد چالشهای رفتاری کمتری در مدرسه ایجاد کند و انرژی روانی خود را در جهت عملکرد بهتر آموزشگاهی صرف کند (۲۹).

از جمله محدودیتهای پژوهش می توان به استفاده تنها از پرسشنامه، محدود بودن جامعه و نمونه آماری مقطعی بودن پژوهش و توصیفی

كميته اخلاق دانشگاه آزاد واحد بندرعباس مى باشد.

مشاركت نويسندگان

احمد روان و سید عبدالوهاب سماوی: در انتخاب موضوع، طراحی مطالعه و تعریف مفاهیم نقش داشتند. جستجوی ادبیات و پیشینه پژوهشی توسط موسی جاودان، کبری حاجی علیزاده انجام گرفت. احمد روان نسبت به جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده ها اقدام کردند. نگارش و تهیه پیشنویس: کبری حاجی علیزاده. همه نویسندگان نتایج را مورد بحث قرار داده و در تنظیم و ویرایش نسخه نهایی مقاله مشاركت داشتند.

منابع مالي

این پژوهش هیچ کمک مالی خاصی از سازمانهای در دولتی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرده است.

تشکر و قدردانی

این مقاله مسترج از پایان نامه نویسنده اول در دانشگاه آزاد واحد بندرعباس می باشد. بدینوسیله از کلیه پرسنل و دانش آموزان محترم دبیرستانهای شهرستان لارستان که در این پژوهش ما را یاری کردند، كمال تشكر را داريم.

تعارض منافع

این مطالعه برای نویسندگان هیچگونه تضاد منافعی نداشته است.

بودن روش پژوهش اشاره کرد. لذا استفاده از روشهای دیگر سنجش مثل مصاحبه و مشاهده به همراه پرسشنامه، گسترش جامعه آماری و به طبع أن نمونه مورد مطالعه، استفاده از مطالعات طولى مي تواند به نحو مناسبت تری دلایل رشد و یا کاهش عملکرد تحصیلی را در مقاطع مختلف تحصيلي توضيح دهد.

نتبحه گبري

به طور خلاصه، نتایج پژوهش حاضر نشان داد هویت تحصیلی، حمایت معلم، سازگاری تحصیلی و عضویت روانشناختی در مدرسه رابطه معناداری با عملکرد تحصیلی دارند. لذا ضروری است که مدارس و مراكز مشاوره با توجه به عملكرد تحصيلي دانش آموزان و آگاهي از عوامل موثر بر آن، برنامههای خاص، مدون و دقیق را تدوین نمایند تا با ایجاد زمینه مناسب برای به فعلیت رساندن استعدادهای بالقوه دانش آموزان، زمینه رشد و شکوفائی هر چه بیشتر آنها فراهم گردد.

ملاحظات اخلاقي پیروی از اصول اخلاق در پژوهش

به منظور رعایت اصول اخلاقی پژوهش، کلیه آزمودنیها اطلاعاتی در مورد پژوهش دریافت کردند. این اطمینان به آنان داده شد که تمام اطلاعات محرمانه خواهد ماند و فقط برای امور پژوهشی مورد استفاده قرار می گیرد. به منظور رعایت حریم خصوصی، مشخصات آزمودنیها ثبت نشد. در یایان از همه آنان رضایت آگاهانه دریافت شد. لازم به ذکر است این یژوهش دارای کد اخلاق IR.IAUBA.REC.1397.046 از

References

- 1. Galla BM, Wood JJ, Tsukayama E, Har K, Chiu AW, Langer DA. A longitudinal multilevel model analysis of the within-person and between-person effect of effortful engagement and academic self-efficacy on academic performance. Journal of School Psychology. 2014;52(3):295-308.
- 2. MacCann C, Jiang Y, Brown LE, Double KS, Bucich M, Minbashian A. Emotional intelligence predicts academic performance: A meta-analysis. Psychological Bulletin. 2020;146(2):150-186.
- 3. Cote JE, Mizokami S, Roberts SE, Nakama R. An examina-

- tion of the cross-cultural validity of the Identity Capital Model: American and Japanese students compared. Journal of Adolescence. 2016;46:76-85.
- 4. Abdi A, Zandipayam A. Prediction of academic performance based on dimensions of academic identity and flourishing among students of the University of Medical Sciences. Journal of Medical Education Development. 2019;12(35):19-26. (Persian)
- 5. Was CA, Isaacson RM. The development of a measure of academic identity status. Journal of Research in Education. 2008;18(3):94-105.

- 6. Berzonsky MD, Kuk LS. Identity style, psychosocial maturity, and academic performance. Personality and Individual Differences. 2005;39(1):235-247.
- 7. Asarta CJ, Schmidt JR. Comparing student performance in blended and traditional courses: Does prior academic achievement matter?. The Internet and Higher Education. 2017;32:29-38. 8. Sakiz G. Does perceived teacher affective support matter for middle school students in mathematics classrooms. Journal of School Psychology. 2007;50(1):235-255.
- 9. Birman D, Tran N. When worlds collide: Academic adjustment of Somali Bantu students with limited formal education in a U.S. elementary school. International Journal of Intercultural Relations. 2017;60:132-144.
- 10. Sharhani MA. The causal relationship between teacher emotional support and classmates' association with school well-being by mediating role of academic motivation [MA Thesis]. Kermanshah: Razi University of Kermanshah; 2016. (Persian)
- 11. Azin A, Mosavi S. Studying the role of school factors on Social adjustment of students in high school: (Fereydounshahr). Journal of Applied Sociology, 2011;22(1):183-200. (Persian)
- 12. Azizinezhad B. The role of the social support of schools on academic compatibility of the students: By effect of mediating satisfaction of the school, hopefulness and self-efficacy of students. Research in School and Virtual Learning. 2016;4(13):57-68. (Persian)
- 13. Fidan T, Ozturk I. The relationship of the creativity of public and private school teachers to their intrinsic motivation and the school climate for innovation. Social and Behavioral Sciences. 2015;195(3):905-914.
- 14. Mirzabeigi A, Bakhtiarpour S, Eftekhar Saadi Z. Comparison of educational vitality, feeling of belonging to the school, the motivation of academic achievement among male and female students of secondary schools in Ilam. Journal of Research in Educational Systems. 2019;12(Special Issue):1085-1104. (Persian)
- 15. Delavar A. Research methods in psychology and educational

- sciences. Tehran: Virayesh Publication; 2018. (Persian)
- 16. Sinha AK, Singh RP. Adjustment Inventory for high school students. Translated by Abolfazl Karani. Tehran:Ravantajhiz;1998. (Persian)
- 17. Rajabi Gh, Chahardoli H, Attari Y. Examine the relationship between family functioning and classroom psychosocial climate with high school student's disagreements in city of Malayer. Journal of Education and Psychology. 2008;3(1-2):113-128. (Persian)
- 18. Rahiminezhad A, Farahani H, Amani H, Haddadi P, Zarpour S. 2011Developing Academic Identity Statues Scale (AISS) and studying its construct validity on Iranian students. Procedia-Social and Behavioral Sciences. 2011;15:738-742.
- 19. Ye F, Wallace TL. Psychological sense of school membership scale: Method effects associated with negatively worded items. Journal of Psychoeducational Assessment. 2014;32(3):202-215. 20. Makian R, Kalantar SM. Normalizing sense of belonging to school questionnaire and its relationship with academic burnout and achievement motivation among Persian students. Quarterly of Educational Measurement. 2015;5(20):119-138. (Persian)
- 21. Hosseini F, Kheir M. Investigation of the role of teacher in mathematic academic emotions and students emotion regulation. Journal of Modern Psychological Researches. 2011;5(20):41-63. (Persian)
- 22. Ahmadi P. Comparison of structural relationships of academic self-efficacy, educational identity, emotional intelligence with academic performance among female students of primary and secondary schools of Tabriz high schools [MA Thesis]. Urmia:University of Urmia;2016. (Persian)
- 23. Gazidari E, Gholamali Lavasani M. The relationship between academic identity and self-regulation learning strategies with academic procrastinate students. Journal of Psychology. 2016;19(4):346-362. (Persian)
- 24. Gray DL. Is psychological membership in the classroom a function of standing out while fitting in? Implications for achievement motivation and emotions. Journal of School Psy-

chology. 2017;61:103-121.

- 25. Wentzel KR, Russell SL, Looney LB. Social support from teachers and peers as predictors of academic and social motivation. Contemporary Education Psychology. 2010;35(1):193-202.
- 26. Yazdandoust T, Soleimani Bilesavar R. The role of teachers on elementary school students' academic performance and creativity. Third Conference on Sustainable Development in Educational Sciences and Psychology, Social and Cultural Studies. 2016 Janaury 5; Tehran, Iran; 2016. (Persian)
- 27. Perera H, McIlveen P, Oliver M. The mediating roles of coping and adjustment in the relationship between personali-

- ty and academic achievement. British Journal of Educational Psychology. 2015;3(85):440-457.
- 28. Moradi R, Ansari S, Kashkoli F. The relationship between learning atmosphere and academic adjustment with academic performance of second high school girl students in Sepidan. 4th International Conference on Psychology and Social Sciences, 2017 June 29; Tehran, Iran; 2017. (Persian)
- 29. Solemani Far O, Shabani F. The relation of self-efficacy and achievement motivation with academic adjustment of first year undergraduate students of Shahid Chamran University Ahvaz. Journal of Educational Psychology Studies. 2013;10(17):83-104. (Persian)